

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΩΝ

(Η ΚΑΤΟΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΡΟΥΡ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ)
ΥΠΟ ΑΝΔΡ. Ι. ΣΑΟΥΝΑΤΣΟΥ

Ἡ Διάσκεψις τοῦ Λονδίνου, εἰς τὴν δύοιαν ἀπεφασίσθη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἐπανορθώσεων, ἀποτελεῖ τὸ τέρμα μιᾶς ὀλοκλήρου περιόδου ἔξελίξεως τοῦ πολυσυνιέτου τούτου προβλήματος. Ἡ ἔναρξις τῆς περιόδου αὐτῆς σημειοῦται μὲ τὴν κατάληψιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ (Ιανουάριος 1923).

Ἡ κατάληψις τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ ἀπέδειψεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς διὸ ἀντικειμενικούς (οἰκονομικούς καὶ πολιτικούς) σκοπούς 1) εἰς τὸν ἔξαναγκασμὸν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένων πληρωμῶν, τὰς δύοιας προέβλεπεν ἡ συμφωνία τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921 καὶ 2) εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ, πλουσίες εἰς ἀνθρακα, διὰ μέσου σειρᾶς βιομηχανικῶν συνδυατμῶν, ἐκ τῶν δύοιων ὁ σπουδαιότερος ἦτο ἡ ἀμεσος ἐπίτευξις τῆς παραδόσεως σημαντικῶν ποσῶν ἀνθρακος καὶ ἡ πρὸς ὅφελος τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας ἐν ιποίησις τῆς σιδηροπέραργαγῆς τῆς Λωρραίνης καὶ τῆς ἀνθρακοπαραγγῆς τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ.

Κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1922, μετὰ μικρὰν διακοπήν, εἶχεν ἐπανέλθει ἐν ίσχυΐ τὸ σύστημα τῆς συμφωνίας τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921 διὰ τὸ ζητήμα τῶν ἐπανορθώσεων. Τὸν Ιανουάριον τοῦ 1923 ἡ Γαλλία ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπαιτήσῃ ὡρισμένας πληρωμὰς ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας. Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἡ Κυβερνησίς Poincaré προέδη εἰς κατάληψιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ.

Ἄπὸ τῆς καταλήψεως καὶ ἐπὶ ἀρχετὸν μετὰ ταῦτα χρονικὸν διάστημα ἡ Γερμανικὴ Κυβερνησίς κατώρθωσε νὰ ἀνατρέψῃ τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοπούς τῆς Γαλλικῆς ἐνεργείας. Δι' ἐπανειλημμένων διακηρύξεων ἐδήλωσε ὅτι διακόπτει τὰς κανονικὰς πληρωμὰς ἐφόσον παρατείνεται ἡ στρατιωτικὴ κατοχὴ τοῦ Ρούρ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὠργάνωσε καὶ τὴν τακτικὴν τῆς «παθητικῆς ἀντιστάσεως» εἰς τὴν κατεχομένην περιφέρειαν. Παρέσχεν ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς βιομηχάνους καὶ τοὺς ἐργάτας. Ἡ παραγγὴ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ρούρ ἐσταμάτησε ἡ παράδοσις ἀνθρακος εἰς τὴν Γαλλίαν σχεδὸν ἔπαυσε. Λόγῳ τῆς ἐλαττώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἡ Γερμανία καὶ ἡ Γαλλία ἡγαγκάσθησαν νὰ προετοῦν εἰς μεγάλην προστηλήν τοῦ Ρούρος. Εἰς τὰς πολιτικ

θείας αύτάς διφείλεται κυρίως ή κατά τὸ ἔτος 1923 παρατηρηθεῖσα σοθαρά υποτίμησις τοῦ γαλλικοῦ φράγκου.

Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐτέθη τέρμα διὰ τῶν συμφωνιῶν τῆς M. I. C. U. M. (Mission Interalliée de Contrôle des usines et des Mines) μετὰ τῶν γερμανῶν βιομηχάνων. Αἱ συμφωνίαι αὗται συνήρθησαν τὴν 23ην Νοεμβρίου 1923 καὶ ἐφρύθμισαν τὸ ζήτημα τοῦ ἀνθρακοῦ. Ἀλλ᾽ ἵνα κατανοηθῇ ἡ ἔξαιρετική σημασία τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν εἰνε ἀνάγκη προσηγουμένω; νὰ υπομνησθῇ πῶς εἶχε ρυθμίσει τὸ ζήτημα τοῦ ἀνθρακοῦ ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν.

Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν εἰς τὸ δύδον αὐτῆς μέρος (παρίτημα V. παράγραφος 2) διείρει διὰ τοῦ Η. Γερμανίας διφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ ἑξῆς ποσὰ ἀνθρακοῦ.

1) Ἐπειὰ ἔκατονμύρια τόννους κατ’ ἔτος.

Καὶ 2) κατ’ ἔτος ποσότητα ἵσην πρὸς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς προπολεμικῆς ἐτησίας παραγωγῆς τῶν καταστραφέντων ἀνθρακωρυχείων τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ Pas-de-Calais καὶ τῆς σημερινῆς ἐτησίας παραγωγῆς ἵσης κοιλάδος τῆς καλυπτομένης ἥπο τὰ ἀνθρακωρυχεῖα ταῦτα. Ἡ ποσότης αὕτη ήταν παρέχεται ἐπὶ μὲν δεκατίαν, δὲν ήταν δύναται ἀν ὑπερβῆ κατὰ τὰ πρώτα πέντε ἔτη τα εἶκοσι ἔκατονμύρια τόννων ἐτησίως καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα πέντε ἔτη τὰ δικτύω ἔκατονμύρια τόννων ἐτησίως.

Αἱ διατάξεις αὗται τῆς συνθήκης ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν συμφωνιῶν τοῦ Σπαταρίου 1920. Αἱ ἀναφερόμεναι δὲ εἰς αὐτὰς παροχαὶ μόνον ἐν μέρει ἐπραγματοποιήθησαν.

Αἱ συμφωνίαι τῆς M. I. C. U. M. ἔκανόνισαν τὰς διαφόρους παροχὰς τοῦ ἀνθρακοῦ. Τὰ ἀνθρακωρυχεῖα καταβάλλουν εἰς τοὺς Συμμάχους, συμφώνως πρὸς ταύτα, τὸ ἐν τέταρτον τῆς παραγωγῆς τῶν, τίτλῳ ἐπανορθώσεων. Αἱ καταβολαὶ γίνονται διὰ λασμὸν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἡ δοπία ἀνεγνώρισε τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τῶν ἀνθρακωρυχείων. Ἔξ ἀλλού ἔκαστος τόννος παραγομένου ἀνθρακοῦ ἐπιθαρύνεται μὲ φόρον μέρκων χρυσῶν 1.50)00 διόπερ τῆς M. I. C. U. M. (Kohlensteuer).

Αἱ συμφωνίαι τῆς M. I. C. U. M. ἀνενεώθησαν διαδοχικῶς τὴν 15ην Ἀπριλίου καὶ τὴν 15ην Ιουνίου 1924 μέ τινας τροποποιήσεις, καὶ ἔξαστον θούσιον, μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου τῶν ἐμπειρογνωμόνων, νὰ ευθυμίζουν τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ.

Τυπὸ τὸ καθεστώς τῶν συμφωνιῶν τῆς M. I. C. U. M. ἡ παραγὴ τοῦ ἀνθρακοῦ ἔφθασε σχεδὸν τὸ ἐπίπεδον τοῦ 1922, ἡ δὲ παραγωγὴ τῶν ματαλλουργικῶν προϊόντων ἐν πολλοῖς ὑπερέβη τὸ ἐπίπεδον τοῦτο.

Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῶν ἐμπειρογνωμόνων καὶ τὴν ἐκκένωσιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ αἱ συμφωνίαι τῆς M. I. C. U. M.

¶. ἀντικακαταθεῦν δι' ἄλλων κανονισμῶν, διέτι τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἔξει ἀζει τὸ ζῆτημα τῶν ἐπανορθώσεων ὡφελας τὰς ἐπόψεις του καὶ θέτει ὡς ὅρον τῆς πραγματοποίησεως χρηματικῶν καταβολῶν τὴν ἀποκατάστασιν τῆς οἰκονομικῆς ἐνότητος τῆς Γερμανίας.

Τὸ γεγονός τῆς καταλήψεως τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ εἶχεν ἀποχωρίσει τὰς οἰκονομοπολιτικὰς καὶ σιρατιωτικὰς ἀπόψεις τοῦ ζητήματος τῶν ἐπανορθώσεων ἀπὸ τῶν καθηκόντων οἰκονομικῶν τοιούτων. Ἡ κατοχὴ τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ ἔξειλιστο πλέον ὡς γεγονὸς ἀνεξάρτητον τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιτεύξεως χρηματικῶν καταβολῶν, μετὰ τὴν ἀρνησιν τῆς Γερμανίας ὅπως ρυθμίσῃ τὸ ζῆτημα τοῦτο πρὸ τῆς ἐκκενώσεως τῆς κατεχομένης πειραφερείας. Ἡ λύσις, ἐν τούτοις, τὴν ὅποιαν ἀντιπροσωπεύει τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων συνέδεσε πάλιν τὰς διαφόρους ἀπόψεις τοῦ ζητήματος τῶν ἐπανορθώσεων καὶ κατέστησε τοῦτο ἐπιδεκτικὸν μᾶς νέας ἐνιαίας διαρρυθμίσεως. Μετὰ τὴν πιθανότητα μιᾶς τοιαύτης διαρρυθμίσεως ἦ κατοχὴ τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ ἀπέθη στοιχείον δευτερεύοντος τὸ δόλον σύστημα τῶν ἐπανορθώσεων.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων δέον νὰ κριθῇ ἵδιας ἐν σχέσει μὲ τὰς διατάξεις τῆς προηγηθείσης συμφωνίας τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921. Αἱ διατάξεις αὗται εἰχον ὡς βάσιν τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν παρέμενον δὲ πάντοτε εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς συνθήκης ταύτης. Λιὰ τῆς συμφωνίας τοῦ Μαΐου 1921 διεγράφετο νέος τρόπος ἐφαρμογῆς τῶν ἀρθρῶν 231, 232 καὶ 233 τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν, τὰ ὅποια ἀνεβάζον τὸ χρέος τῆς Γερμανίας εἰς 132 δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων.

Ἡ συμφωνία τοῦ 1921 περιελάμβανε ὀλόκληρον σύστημα ἐκδόσεως δημοσιγιῶν καλυπτούσων τὸ Γερμανικὸν χρέος καὶ παραδοτέων εἰς τοὺς Συμμάχους εἰς τρεῖς σειρὰς Α, Β, Κ. Αἱ δημολογίαι αὗται θὰ ἔξουπηρετοντο ὑπὸ τῆς Γερμανίας 1) διὰ τῆς ἐτησίας καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τῶν 2 δισεκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων καὶ 2) διὰ τῆς ἐτησίας καταβολῆς ποσοῦ ἵσου πρὸς τὰ 26 τοῖς ἕκατὸν ἐπὶ τῶν γερμανικῶν ἐξαγωγῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἐπανορθώσεων ἦ συμφωνία τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921 ἐδημιούργησε καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἐγγυήσεων, ἐπιφορτισμένην ἵδιως μὲ τὸν ἔλεγχον τῶν ὑπεγγύων προσόδων τῆς Γερμανίας.

Αλλὰ τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἔκαινοτέρησε ἵδιως κατὰ τοῦτο: Ἐμερίμνησε κατ' ἀρχὴν περὶ τῆς ἀνορθώσεως τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὅποιας καθορίζει τὴν λῆψιν διαφόρων μέτρων ἐπιπροσθέτως δ' ἔκανόνισε τὰς καταβολὰς καὶ τὰς παροχὰς κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ παραβλάπτεται εἰς τὸ μέλλον ἢ προσδεπομένη ἀνόρθωσις καὶ κανονικὴ ἔξέλιξις τῆς γερμανικῆς ἐθνικῆς καὶ δημοσίας οἰκονομίας. Εἶναι δὲ γνωστὴ ἡ σημασία τῆς γερμα-

νικήσ είκονομίας διὰ τὴν Εύρωπαϊκήν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν διεθνῆ οἰκονομίαν.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων καθορίζει κατὰ βάσιν τὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν δποίων εἰνε δυνατὸν νὰ στηριχθῇ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἐτησίων πληρωμῶν τῆς Γερμανίας χάριν τῶν ἐπανορθώσεων. Ὡς πρώτην δὲ ἀρχὴν λαμβάνει «τὰς ἐκ τῆς συνηήκης ἀπορρεύσας ὑποχρεώσεις καὶ τοὺς δρους ὑπὸ τοὺς δποίους η πραγματοποίησις αὐτῶν δὲν ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν διατήρησιν ἐὸς ἴσορροπημένου Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ». Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἀποφεύγει νὰ κατηρίσῃ τὸ, ὅλικὸν ἀριθμὸν τῶν δόσεων γίνη, ἀφοῦ προηγουμένως ληφθῇ ὑπὸ δψιν η κατάστασις τοῦ Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ η ἀνάγκη τῆς ἴσορροπήσεως αὐτοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ φρανεῖ, δι τὸ ποσὸν τὸ ἐποίον δύναται ἔκαστοτε νὰ καταβάλλῃ η Γερμανία πρέπει νὰ ἴσοδυναμῇ μὲ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ maximūm τῶν ἐτησίων αὐτῆς προσέ δων καὶ τοῦ minimum τῶν δαπανῶν τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους διὰ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ ἀνάγκης.

Εἰς τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων καθιεροῦται κατὰ δεύτερον λόγον η ἀρχὴ τῆς «ἐξισώσεως τῶν φορολογικῶν βαρῶν» τῶν δφισταμένων εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὰς ἀλλας συμμαχικὰς χώρας. Ἡ Ἐπιτροπὴ τονίζει (μέρος II τῆς ἐκθέσεως) τὰς δυσχερείας τῆς ἀκριδοῦς ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποδεικνύει ἐπίσ τὸν τρόπον κατὰ τὸν δποῖον εἰνε δυνατὸν μετὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας νὰ αὖτι, θοῦν βαθμιαίως αἱ ἐτήσιαι δόσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς «ἐνδεξεως εὐγμερίας» indice de prospérité). Θεωρεῖ ἐν τούτοις ἀτελῆ τὴν ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν στατιστικῶν ἐξσγωγῶν σύνθετον τοιαύτην πηγάδουσαν ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν διαφόρων οἰκονομικῶν παραγόντων (σιδηρόδρομοι, πληθυσμὸς, ἐξωτερικὸν ἐμπόριον, κατανάλωσις καπνοῦ, προϋπολογισμός, κατανάλωσις ἀνθρακος).

Τέλος η Ἐπιτροπή, τονίζει μίαν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως σπουδαιοτέτην διάκρισιν «μεταξὺ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐκανότητος τῶν φορολογουμένων ἐν Γερμανίᾳ καὶ τῆς ἐκανότητος τῆς Γερμανίας νὰ πληρώσῃ τοὺς Συμμάχους. Τὰ ποσὰ τὰ μεταβιβαζόμενα εἰς τοὺς Συμμάχους. τίτλῳ ἐπανορθώσεων», γράφει η Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐκθεσίν της, δὲν δύνανται νὰ εἰνε ἀγώτερα τῶν ποσῶν, τῶν δποίων τὴν μεταφορὰν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιτρέπει η γενικὴ κατάστασις τοῦ ἴσοςυγίου τῶν πληρωμῶν, ἀνευ σοβρᾶς διαχρημάτων τῆς σταθερότητος τοῦ νομίσματος καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἶνε φυ εγίν. ἔτι τὸ διγνόμενον διὰ τοῦ φόρου νὰ παραχθῇ

περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν περιορίζεται ἀπὸ τὴν δυνατότητα τῆς μεταφορᾶς του εἰς τὸ ἔξωτερικόν». Συνεπῶς ή γενική πρὸς πληρωμὴν ίκανότης τῆς Γερμανίας δὲν ρυθμίζεται μόνον ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν ή τὴν αὔξησιν τῶν προσδόδων καὶ τοῦ περισσεύματος τοῦ ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας «δὲν ἀρκεῖ νὰ εἰναι ίσορροπημένος διὰ γερμανικὸς προϋπολογισμός» πρέπει ἀκόμη καὶ αἱ ἔκ του ἔξωτερικοῦ πρόσοδοι τῆς χώρας νὰ εἰναι πρὸς τὰς πληρωμὰς εἰς τὸ ἔξωτερικόν συμπεριλαμβανομένων καὶ ἔκεινων αἱ ὅποιαι γίνονται χάριν τῶν ἐπανορθώσεων... Εάν αἱ ἐπανορθώσεις πρέπει νὰ πληρωθοῦν διὰ μέσου τοῦ ὑπερβάλλοντος τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν δαπανῶντος Κράτους, δὲν εἶναι δυνατόν, ἐν τούτοις, νὰ πληρωθοῦν εἰς τὸ ἔξωτερον παρὰ μόνονδιὰ μέσου ἐνδεικόντων οἰκονομικοῦ ὑπερβάλλοντος παραγομένου ἀπὸ τὴν ἀργασίαν τῆς χώρας». Αγομένη ἀπὸ τῶν σκέψεων αὐτῶν ή Ἐπιτροπὴ καθορίζει ἀκολούθως σύστημα μεταφορᾶς καὶ χρησιμοποιήσεως τῶν πληρωμῶν, τὰς ὅποιας ή Γερμανικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεούται νὰ πραγματοποιῇ. Μὲ τὸν ἔλεγχον τῆς χρησιμοποιήσεως ταύτης ἐπιφορτίζεται εἰδικὸς ὀργανισμός, εἰς τὸν ὃποιον ἀνατίθεται ή ἔκτελεσις τοῦ προγράμματος τῶν καταβολῶν κατὰ τρόπον τοιούτον, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται κατὰ τὸ δυνατόν, ή διατάραξις τῆς συναλλαγματικῆς ίσορροπίας καὶ τῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Τὰ ποσά, τῶν ὅποιων ή μεταφορᾶς διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἔκτεθέντας λόγους δὲν καθίσταται δυνατή, κατατίθενται εἰς τὴν νέαν Τράπεζαν (τὴν ὃποιαν προβλέπει τὸ σχέδιον). Τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν δύνανται, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, νὰ ὑπερβοῦν τὰ πέντε δισεπταυτομύρια χρυσῶν μάρκων¹ μόλις δὲ φθάσουν τὸν ἀριθμὸν αὐτόν, αἱ ἔκ, τοῦ προϋπολογισμοῦ συνεισφοραὶ διὰ τὰς ἐπανορθώσεις περιορίζονται προσωρινῶς. Εν γένει δὲ ή Ἐπιτροπὴ φρονεῖ, διὰ ή λύσις τοῦ προβλήματος τῶν ἐπανορθώσεων βασικῶς προϋποθέτει τὴν ἀσκησιν μιᾶς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς, στηρίζομένης εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ γερμανικοῦ συναλλαγμάτος.

Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔρεύνης τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐμπειρογνωμόνων ή νομισματικὴ κυκλοφορία εἰς τὴν Γερμανίαν «ἄν καὶ χολοσσιαίς κατ’ ὀνομαστικὴν ἀξίαν» δὲν διπερέβαινε τὰ 3 δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων (κατ’ ἀξίαν πραγματικῆν). Ή κυκλοφορία αὗτη ἀσφαλῶς δὲν ήτο διπερβολική, ἀν ληφθῆ ὑπ’ ὅψιν ή προπολεμικὴ κυκλοφορία τῆς Γερμανίας ἀνερχομένη εἰς 6 δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων. Ή ἐκ τῆς οὐσιαστικῆς ἀνεπαρκείας τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας προκύψασα χρηματικὴ στενότης εἶχε συντελέσει εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1922 δημιουργίαν, διπὸ τῶν διαφόρων πολιτειακῶν καὶ ίδιωτικῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν,

¹ Καλιτσούνάκι «Ἀρχεῖον» 4 (1924) Γ'.

βοηθητικῶν κυκλοφοριακῶν μέσων. Ὁλίγον κατ' ὀλίγον ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία τῆς Γερμανίας ἀπέβη ἀπολύτως ἐτερογενῆς καὶ σύνθετος.

Ἡ κυκλοφορία αὕτη τὸν Ἱανουάριον 1924 ἀπετελεῖτο ἀπὸ 1) τραπεζογραμμάτια τῆς Reichsbank (Reichsmarks) 2) τραπεζογραμμάτια τῶν διὰ τοῦ νόμου τῆς 14ης Μαρτίου 1875 ἔξουσιοδοτημένων τεσσάρων Ἰδιωτικῶν ἐκδοτικῶν τραπεζῶν 3) Reichskassenscheine (ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς Reichsbank ἀπὸ τοῦ 1875) καὶ Darlehenskassenscheine (ἐκδοθέντα ὑπὸ τῶν δανειστικῶν ταμείων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου) 4) Notgeld ἡγγυημένα καὶ μὴ (νομίσματα ἐκδιδόμενα ὑπὸ δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν δργανισμῶν κατόπιν ἔξουσιοδοτήσεως) 5) τραπεζογραμμάτια τῆς Rentenbank (Rentenmarks) 6) διμολογίας τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ διαφόρων δανείων εἰς χρυσόν.

Τὰ τραπεζογραμμάτια τῆς Reichsbank τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τῆς 31ης Ἱανουαρίου 1924 ἀντεροσώπευον κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ποσὸν 483 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων.

Ἡ Rentenbank ἐδρύθη διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς 15ης Ὁκτωβρίου 1923 μὲ κεφάλαιον 3200 ἑκ. χρ. μάρκων παρασχεθησόμενον ὑπὸ τῆς γεωργίας τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ ἔξουσιοδοτήθη νὰ ἐκδώσῃ τραπεζογραμμάτια μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου τῆς. Ἀπὸ τῆς 15ης Νοεμβρίου 1923 μέχρι τῆς 31ης Ἱανουαρίου 1924 ἔξεδωκε τραπεζογραμμάτια (rentenmarks) ἀξίας 1374 ἑκατομμυρίων, ἡγγυημένα δι' ὑποθήκης 400 ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς, βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς Ἰδιοκτησίας.

Ἡ ἔκδοσις Notgeld εἰχε ρυθμισθῆ διὰ τοῦ νόμου τῆς 17ης Ιουλίου 1922 καὶ ἀπέθετεν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς Reichsbank καὶ τῶν ἄλλων τραπεζῶν κανονικῶς ἐκδιδομένων κυκλοφοριακῶν μέσων. Διὰ τὴν ἔκδοσιν ταύτην γινομένην ὑπὸ δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν δργανισμῶν ἀπητεῖτο προηγούμενη ἔξουσιοδότησις τοῦ Ἅπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ καταθέσις ἡγγυήσεως εἰς τὸ Reichskreditanstalt, (προκειμένου περὶ ἡγγυημένου Notgeld). Διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς 2ας Ὁκτωβρίου ἐπετράπη ἡ ἔκδοσις Notgeld ἡγγυημένου δι' διμολογιῶν τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς δολλάρια. Ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς Γερμανικοὺς Σιδηροδρόμους ἐπετράπη ἡ ἔκδοσις Notgeld ἡγγυημένου δι' διμολογιῶν τοῦ Δημοσίου εἰς δολλάρια καὶ διὰ καταθέσεων rentenmarks.

Ως κυκλοφοριακὰ μέσα ἔχρησιμοποιήθησαν καὶ εἰς δολλάρια διμολογίαι τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἡ ἔκδοσις τῶν δποίων ἐπετράπη διὰ τοῦ νόμου τῆς 2ας Μαρτίου 1923 μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 50 ἑκατομμυρίων δολλαρίων (210 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων). Αἱ διμολογίαι

αὗται τῶν 5 καὶ τῶν 100 δολλαρίων εἰνε ἀτοκοί καὶ ἔξοφλητέαι κατὰ 12000 τὴν 15ην Ἀπριλίου 1926. Ὡς μέσα πληρωμῶν ἐχρησίμευσαν καὶ οἱ τίτλοι τοῦ εἰς χρυσὸν δανείου τῶν 500 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων (νόμος τῆς 14ης Αὐγούστου 1923).

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνωμόνων κρίνουσα τὴν ὅλην νομισματικὴν κατάστασιν δὲν θεωρεῖ ἐπαρκὲς τὸ διαθέσιμον κάλυμμα τοῦ νομίσματος καὶ δὲν δύναται νὰ εὕρῃ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς διαρκοῦς νομισματικῆς σταθερότητος. Οὐσιαστικῶς τὸ Rentenmark δὲν ἀποτελεῖ τὸ νόμιμον νόμισμα δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον, ἔνεκα τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἔξαγωγῆς του· ἡ προσωρινὴ καὶ παροδικὴ σταθερόποιησις τῆς νομισματικῆς καταστάσεως δὲν πρόκειται νὰ διατηρηθῇ ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας· ἡ ἔλλειψις διαθεσίμων χρηματικῶν κεφαλαίων καὶ πιστώσεων πλέξει τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Συνεπῶς ἐπιβάλλεται ἡ συνολικὴ ἀνακαίγισις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος καὶ ἡ δημιουργία νέας ἐκδοτικῆς τραπέζης, ἡ ὅποια θὰ ἀπερρέψῃ τὰ ὑφιστάμενα νομίσματα, θὰ ἔξετέλει τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Reichsbank καὶ τῆς Rentenbank καὶ θὰ παρεῖχε ἔναντι ώρισμένου τραπεζικοῦ καλύμματος τὰ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Γερμανίας ἀπαραίτητα χρηματικὰ μέσα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρουσιάζει σχέδιον δργανώσεως νέας ἐκδοτικῆς Τραπέζης εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ δημιουργίας νέας ἐνιαίας καὶ σταθεράς νομισματικῆς μονάδος. Ἡ νέα Τράπεζα θὰ ἔχῃ κεφάλαιον 400 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων εἰς 4 ἑκατομμύρια μετοχὰς τῶν 100 μάρκων. Ἔν ἑκατομμύριον μετοχῶν ἀντιπροσωπεύει τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Reichsbank· τὰ ὑπόλοιπα 3 ἑκατομμύρια θὰ διατεθοῦν δι' ἔγγραφάς εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Τράπεζα θὰ εἰνε ἐντελῶς ἀνεξάρτητος ὑπὸ τὸ Γερμανικὸν Κράτος καὶ θὰ διευθύνεται ἀπὸ Γερμανὸν Πρόεδρον καὶ γερμανικὸν διοικητικὸν συμβούλιον τῇ συμπράξει «γενικοῦ συμβουλίου». Θὰ ἔχῃ τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς ἐκδόσεως τραπεζογραμμάτων διὰ τὴν Γερμανίαν ἐπὶ μίαν πεντηκονταετίαν. Τὰ τραπεζογραμμάτια τοῦτα εἰνε πληρωτέα εἰς χρυσόν, ἡ δὲ Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ πάντοτε εἰς ἀπόθεμα ποσὸν χρυσοῦ ἵσον πρὸς τὸ 1/3 τῆς κυκλοφορίας. Ἡ Τράπεζα θὰ ἐκτελῇ γενικῶς καὶ πάσας τὰς ἄλλας πρὸς τὴν φύσιν τῆς συμβολαιομένας ἐργασίες (παροχὴ δανείων, ἀποδοχὴ καταθέσεων, προεξόφλησις καὶ καθορισμὸς τῶν τόκων προεξοφλήσεως, ταμιακὴ ὑπηρεσία τῆς Κυβερνήσεως). Μετὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς νέας Τραπέζης τὰ παντὸς εἶδους κυκλοφοροῦντα νομίσματα θὰ ἀποσυρθοῦν τῆς

κυκλοφορίας. Αἱ δύο ύφιστά μεναι μεγάλαι ἐκδοτικαι Τράπεζαι (Reichsbank καὶ Rentenbank) θὰ συγχωνευθοῦν μὲ τὴν νέαν Τράπεζαν.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων προβλέπει καὶ ἐξωτερικὸν δάνειον 800 ἐκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων. Ἀλλὰ τὸ δάνειον τοῦτο δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἴσορρόπησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας. Εἰνε, κατὰ τοὺς οἰκονομικούς του σκοπούς, διάφορον τῶν δανείων τῶν παρασχεθέντων εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Οὐγγαρίαν. Κυρίως τὸ προτεινόμενον διὰ τὴν Γερμανίαν δάνειον προορίζεται διὰ τὴν μερικὴν βελτίωσιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεώς της καὶ διὰ τὴν μερικὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον τῆς ἴσορροπήσεως τοῦ Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τὸ προτὸν τοῦ δανείου τῶν 800 ἑκ. χρυσῶν μάρκων θὰ χρησιμοποιηθῇ κατὰ τὸ ἔτος 1924—25 διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἐπειγουσῶν καταβολῶν εἰς διάφορα εἰδῆ. Ἡ κατάθεσις τοῦ ποσοῦ εἰς τὴν νέαν Τράπεζαν θὰ εὐρύνῃ τὴν βάσιν τῶν νομισματικῶν τῆς ἐκδόσεων· ἀφ' ἑτέρου ή χρησιμοποιήσις του, διὰ τὴν πληρωμὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας, εἰδῶν παραδιδομένων εἰς τοὺς Συμμάχους, θὰ ἐπιδράσῃ εύνοϊκῶς ἐπὶ τοῦ ἴσοζυγίου τῶν πληρωμῶν, μέχρις διου ἀποκατασταθῆ ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ δημιουργηθῇ ρεῦμα εἰσαγωγῆς κεφαλαίων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἔχει τὴν γνώμην διε τοῦ εἰνε δυνατή ἡ ἴσορρόπησις τοῦ Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀν παρασχεθῆ μερικὸν χρεωστάσιον διὰ δύο ἔτη 1924—1925 καὶ 1925—1926. Μετὰ τὰ δύο ταῦτα ἔτη φρονεῖ διε δια τοῦ Γερμανικὸς προϋπολογισμός, διατηρουμένης τῆς ἴσορροπίας του, δύναται νὰ παράσχῃ διὰ τὰς ἐπανορθώσεις τὰ κάτωθι ποσά:

- 1) κατὰ τὸ 1926—27 χρυσᾶ μάρκα 110 ἑκ.
- 2) κατὰ τὸ 1927—28 χρ. μ. 500 ἑκ.
- 3) κατὰ τὸ 1928—29 καὶ μετέπειτα κατ' ἔτος χρ. μ. 1250 ἑκ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔξετάζουσα τὸ δλον φορολογικὸν καὶ δημοσιονομικὸν σύστημα τῆς Γερμανίας προτείνει τὴν νέαν διαρρύθμισιν τῶν φόρων ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, τοῦ καπνοῦ, τοῦ κύκλου ἐργασιῶν, τῶν μεταφορῶν, τῆς κληρονομίας καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων. Ἐπίσης προτείνει τὴν εἰσαγωγὴν νέου εἰδικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ νομίσματος ἐκτάκτων κερδῶν καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως παρεχομένων εἰς τὰς τοπικὰς Κυβερνήσεις τῶν διαφόρων «χωρῶν» ἔξαιρετικῶν πιστώσεων.

*Η Γερμανικὴ Κυβερνησίς παρουσίασε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν

ἐμπειρογνωμόνων προσωρινὸν σχέδιον ἵσορροπημένου (ταχικοῦ καὶ ἔκτάκτου) Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1924—1925.

Ο προϋπολογισμὸς οὗτος στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἑξῆς προσόδων :

1) Φόροι περιουσίας καὶ κυκλοφορίας	M. χρ. 4004 ἑκ.
2) Φόροι καταναλώσεως καὶ τελωνιακοὶ φόροι	M. χρ. 1080 ἑκ.
3) Διοικητικαὶ πρόσοδοι	M. χρ. 60 ἑκ.
Σύνολον	M. χρ. <u>5144</u> ἑκ.

Ἐξ ἄλλου δ. αὐτὸς προϋπολογισμὸς περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς δαπάνας (ἔκταξ τῶν ἀναφερομένων διὰ τὸ 1924 εἰς τὴν ἔκτελεσιν τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν, αἱ δποῖαι, ἀνερχόμεναι εἰς 640 ἑκ. χρ. μ., διαταράτουν τὴν ἴσορροπίαν).

1) Ὑπηρεσία τοῦ δημοσίου χρέους	M. χρ. 156 ἑκ.
2) Ἀποζημιώσεις θυμάτων πολέμου	M. χρ. 810 ἑκ.
3) Στρατὸς καὶ ναυτικὸν	M. χρ. 450 ἑκ.
4) Ἀστυνομία	M. χρ. 208 ἑκ.
5) Ἐκπαίδευσις	M. χρ. 28 ἑκ.
6) Ἀποζημιώσεις ἀέργων	M. χρ. 500 ἑκ.
7) Ἀλλαὶ κοινωνικαὶ δαπάναι	M. χρ. 360 ἑκ.
8) Φοροτεχνικὴ δημόσια	M. χρ. 380 ἑκ.
9) Γενικαὶ διοικητικαὶ δαπάναι	M. χρ. 250 ἑκ.
10) Πιστώσεις εἰς τὰς «χώρας» καὶ τὰς κοινότητας	M. χρ. 1800 ἑκ.

Σύνολον M. χρ. 4942 ἑκ

Προστιθεμένου τοῦ ἑξ 130 ἑκ. χρ. μ. ἔκτάκτου προϋπολογισμοῦ εἰς τὰ ποσὰ ταῦτα ἔχομεν σύνολον προσόδων 5274 ἑκ. χρ. μ. ἔναντι δαπανῶν 5072 ἑκ. χρ. μ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἑξετάζει εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς καὶ ἄλλην κατηγορίαν προσόδων δυναμένων νὰ χρησιμεύσουν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων. Αἱ πρόσοδοι αὗται, εἰνε αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων, ἐκ τοῦ φόρου τῶν μεταφορῶν καὶ ἐκ τῶν βιομηχανικῶν διμολογιῶν.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐμπειρογνωμόνων περιλαμβάνεται σχέδιον παραχωρήσεως τῆς ἔκμεταλλεύσεως τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων εἰς ἀγώνυμον. Ἔταιρείαν γερμανικῆς ἐθνικότητος. Ἡ παραχώρησις γίνεται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς δρους :

Τὸ Γερμανικὸν σιδηροδρομικὸν δίκτυον ἀντιπροσωπεύει κεφάλαιον 26 δισεκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων. Ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις θὰ λάβῃ κοινὰς μετοχὰς τῶν Σιδηροδρόμων ἀξίας 13 δισεκατομμυρίων χρ.

μάρκων. Έξι άλλους ή 'Εταιρεία έχμεταλλεύσεως θά αναλάβη προνομιούχους μετοχάς 2 δισεκ. χρ. μάρκων, τὸ ἐν τέταρτον τῆς ἀξίας τῶν διποίων θὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ Γερμανικὸν Δημόσιον Ταμεῖον. Διὰ τὸ ἑκατόντα πέντε μάρκων διπλόιον θὰ δημιουργηθοῦν δμολογίαι, ἀποφέρουσαι κανονικῶς, μετὰ τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ἔτος, τόκον 5% καὶ χρεώσιον 1% ἐτησίως. Αἱ δμολογίαι αὗται θὰ παραδοθοῦν εἰς δργανισμόν, ἐξηρτημένον ἐκ τῆς 'Επιτροπῆς τῶν 'Ἐπανορθώσεων καὶ θὰ ἔξυπηρετοῦν τὰς ἐτησίας πληρωμάς. Θὰ είνει ἡγγυημέναι ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ θ' ἀσφαλίζωνται διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων.

'Η διοίκησις τῆς 'Εταιρείας ἀνατίθεται εἰς δεκαοκταμελὲς συμβούλιον, ἐκλέγον ἔνα Γενικὸν Διευθυντὴν καὶ ἔνα 'Επιτρόπον (ἐντεταλμένον μὲ τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως).

Διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων ἔξευρίσκονται τὰ κάτωθι ποσά:

- 1) διὰ τὸ 1924—25 Μ. χρ. 350 ἔκ.
- 2) διὰ τὸ 1925—26 Μ. χρ. 465 ἔκ.
- 3) διὰ τὸ 1926—27 Μ. χρ. 550 ἔκ.
- 4) διὰ τὸ 1927—28 καὶ μετὰ ταῦτα κατ' ἔτος 660 ἔκ. Μ. χρ.

'Επὶ πλέον ή 'Εταιρεία θὰ καταβάλλῃ κατ' ἔτος εἰς πίστωσιν τῶν ἐπανορθώσεων καὶ διὰ λ)σμὸν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως τὸ προϊόν τοῦ φόρου τῶν μεταφορῶν.

'Εκτὸς τῶν δμολογιῶν τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων δημιουργεῖται ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως (συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων) εἰδικὴ κατηγορία βιομηχανικῶν δμολογιῶν. Αἱ δμολογίαι αὗται, ἐκδιδόμεναι μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 5 δισεκ. χρ. μάρκων, ἀντιπροσωπεύουσιν ὑποχρέωσιν τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας καὶ εἰδικῶς τῶν γερμανικῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων. Είνει ἡγγυημέναι ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀσφαλίσμέναι διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Φέρουν ἐτησίως τόκον 5% μετὰ τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ἔτος. Αἱ δμολογίαι αὗται θὰ παραδοθοῦν εἰς τὸν δργανισμόν, εἰς τὸν διπότον θὰ παραδοθοῦν καὶ αἱ δμολογίαι τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων.

Διὰ τῶν βιομηχανικῶν δμολογιῶν ἔξευρίσκονται τὰ κάτωθι ποσά:

- 1) διὰ τὸ 1925—26 Μ. χρ. 125 ἔκ.
- 2) διὰ τὸ 1926—27 Μ. χρ. 250 ἔκ.
- 3) διὰ τὸ 1927—28 καὶ μετὰ ταῦτα κατ' ἔτος Μ. χρ. 300 ἔκ.

·Ως εἰδικὴ ἔγγύησις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων παρέχονται ὑπὸ τῆς Γερμανίας οἱ φόροι ἐπὶ τοῦ οἰνοπνεύματος, τοῦ καπνοῦ, τοῦ ζύθου, τῆς ζακχάρεως καὶ οἱ τελωνιακοὶ φόροι.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνωμόνων καθορίζει ἐν τέλει συγκεφαλαιω-

τικῶς τὰς ἐτησίας πληρωμὰς τῆς Γερμανίας,

1) διὰ τὸ 1924—25 (προτὸν ἐξωτερικοῦ δανείου καὶ μέρος τοῦ

τόκου τῶν δμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων) Μ. χρ. 1000 ἑκ.

2) διὰ τὸ 1925—26 (προτὸν πωλήσεως μέρους τῶν μετοχῶν τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, τόκος τῶν δμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων καὶ τῶν βιομηχανικῶν δμολογιῶν) Μ. χρ. 1220 ἑκ.

3) διὰ τὸ 1926—27 (εἰσφορὰ προϋπολογισμοῦ, φόρος τῶν μεταφορῶν, τόκος τῶν δμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων καὶ τῶν βιομηχανικῶν δμολογιῶν) Μ. χρ. 1200 ἑκ.

4) διὰ τὸ 1927—28 (εἰσφορὰ προϋπολογισμοῦ, φόρος μεταφορῶν, τόκος δμολογιῶν) Μ. χρ. 1750 ἑκ. καὶ διὰ τὸ 1928—29 καὶ μετὰ ταῦτα κατ' ἔτος (εἰσφορὰ προϋπολογισμοῦ, φόρος μεταφορῶν τόκος δμολογιῶν) Μ. χρ. 2500 ἑκ. πλέον τοῦ ποσοῦ τοῦ δριζομένου ἀπὸ τὴν ἔνδειξιν εὐημερίας.

·Η ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνωμόνων συνιστᾶ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν εἰς εἰδος καταβολῶν ἐντὸς τῶν δρίων τῶν ἐτησίων πληρωμῶν τῆς Γερμανίας.